

Schimbarea la Față a Domnului Hristos

Schimbarea la Față a Domnului este cel mai mare praznic al lunii august și este prilej de întărire în credință pentru creștinii de pretutindeni. Sărbătoarea Shimbării la Față a Domnului datează de la începutul sec. al IV-lea, când Sfânta Împărăteasă Elena zidește o biserică pe Muntele Tabor. Această sărbătoare începe să fie menționată în documente din prima jumătate a secolului al V-lea și amintește creștinilor de momentul în care Apostolii Mântuitorului, aflați pe muntele Tabor, s-au convins că Acesta nu este doar un proroc al lui Dumnezeu, ci Fiul Său.

Muntele Tabor, locul Schimbării la Față a Mântuitorului Iisus Hristos, se află în Galileea de Jos, la capătul de nord-est al Văii Iezreel, la 17 km depărtare de Marea Galileei și 9 km de Nazaret, iar vârful cel mai înalt atinge 575 m deasupra nivelului mării. Mai este cunoscut sub numele de Har Tavor, Itabyrium, Jebel et-Tur (în arabă, Muntele Taurului) și Muntele Schimbării la Față a Domnului. Muntele Tabor a avut un rol important în istoria biblică și este pomenit de mai multe ori în Sfânta Scriptură. Locul este menționat prima oară când Iisus Navi împarte Pământul Făgăduinței celor 12 seminții ale lui Israil, fiind pus ca hotar între 3 seminții – Zavulon, Isahar și Neftalim.

Potrivit Tradiției Bisericii, aici a pustnicit Melchisedec, preotul Dumnezeului celui Preaînalt. Apoi, este ales de Devora, Proorocița și Judecătoarea poporului lui Israil, ca loc pentru bătălia dintre evreii aflați sub conducerea lui Varac și armata lui Iavin, împăratul Hanaanului, comandată de Sisara.

Mult mai târziu, în zilele celui de-al doilea Templu din Ierusalim (a cărui construcție a fost terminată în anul 515 î.Hr.), Muntele Tabor era unul dintre vârfurile de pe care se obișnuia să se aprindă focuri, pentru a vesti satelor din nord sărbătorile și lunile noi.

Evangheliile menționează una din minunile lui Hristos, faptul că Iisus se schimbă la față pe acest Munte, în timp ce se ruga, devine strălucitor ca soarele, hainele lui s-au făcut albe, vorbește cu Moise și Ilie, marii prooroci ai Vechiului Testament, despre patima și moartea Sa și este numit Fiul lui Dumnezeu.

Rubrica dedicată copiilor

Colorați imaginea

Descoperiți ce reprezintă imagina alăturată.

Citiți singuri sau împreună cu părinții sau bunicii din Sfânta Evanghelie după Matei capitolul 17, versetele 1-9.

Evenimentul este istorisit de Sfinții Evangheliști sinoptici Matei, Marcu și Luca și de Sfântul Apostol Petru în cea de-a doua epistolă a sa, fiind plasat în timp, de toți, cu ceva vreme înainte de intrarea Domnului în Ierusalim, însă niciunul nu menționează că a avut loc pe Muntele Taborului.

Primul care situează acest moment important din viața Domnului ca petrecându-se pe Tabor este Origen, în jurul anului 250 d.H., fiind confirmat, apoi, în secolul al IV-lea, de Sfinții Chiril al Ierusalimului și Epifanie al Ciprului și de Fericitul Ieronim.

În cinstea sărbătorii Shimbării la Față a Domnului, la începutul secolului al IV-lea, Sfânta Împărăteasă Elena zidește o biserică pe Muntele Tabor.

Toma de Aquino, călugăr dominican, teolog, filosof și doctor al Bisericii, a considerat Schimbarea la Față drept cel mai mare miracol, în completarea botezului și arată perfecțiunea vieții în Rai. La rândul său, Sfântul Antim Ivireanul numește sărbătoarea drept „Dumnezeiasca Înfrumusețare a lui Hristos”.

Sărbătoarea începe să fie menționată în documente din prima jumătate a secolului al V-lea. În apus, sărbătoarea Schimbării la Față s-a adoptat mai târziu, prin hotărârea luată de Papa Calist al III-lea ca mulțumire pentru biruința creștinilor asupra turcilor, la Belgrad, în anul 1456.

În viziunea Sfântului Grigorie Palama, Schimbarea la Față a Domnului este începutul îndumnezeirii firii umane prin experiența luminii din Tabor și despre contemplație.

Numeroase mănăstiri au fost închinat acestei Sărbători, mai ales după controversa isihastă din secolul XIV, despre natura luminii din Tabor și despre contemplație.

Minunea „Schimbării la față” a Mântuitorului este reprezentată iconografic în mod obișnuit astfel: Iisus pe un munte înalt, îmbrăcat în haine strălucitoare, cu Moise și Ilie de o parte și de alta, iar la baza imaginii cei trei ucenici, Petru, Iacov și Ioan, căzuți la pământ și „îngreuiți de somn”.

Preot Ioan DOBRESCU

Această icoană, pe care am putea s-o numim „clasică”, respectă, desigur, descrierea evenimentului făcută de evangheliștii Matei și Luca. Dar există și o altă reprezentare, foarte interesantă și sugestivă: în locul lui Iisus, între Moise și Ilie apare o cruce... . Deși această imagine este mai puțin cunoscută, totuși este deosebit de inspirată, exprimând simbolic contextul evanghelic în care s-a petrecut minunea.

De menționat, de asemenea, că, după o tradiție care circula pe vremea iconoclasmului, prima Icoană, creată de înșiși Apostolii, a fost aceea a Schimbării la Față, de aceea există o legătură strânsă, în tradiția bisericii, între arta icoanei și această sărbătoare a Domnului. Totodată, acesta este și motivul pentru care, de obicei, prima icoană pe care o realizează un pictor trebuie să fie cea a Schimbării la Față a Domnului.

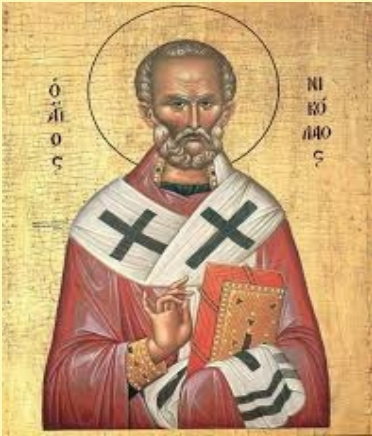
Astăzi, pe Muntele Taborului sunt două biserici: biserica ortodoxă Sfântul Prooroc Ilie, spre nord-est, și bazilica franciscană cu hramul Schimbarea la Față a Domnului, spre sud-est. Pe munte mai există și ruinele ale altor biserici din vechime.

Așadar, semnificația acestei sărbători este vederea lui Dumnezeu și transfigurarea omului, posibilitatea lui de a se îndumnezei încă din viața aceasta. În popor, sărbătoarea este privită și ca începutul toamnei. Schimbarea la Față mai este numită și Obrejenia, denumire ce vine din slavonă și înseamnă transformare, schimbare. Denumirea în limba greacă a sărbătorii este Metamorphosis (transfigurare).

Daruri sufletești
2024

nr. 61 (Anul V)
august 2024

BULETINUL PAROHIAL AL BISERICII SFÂNTUL STELIAN
- LUCACI -

Sprijiți lucrările de
reparații la Biserica
Sfântul Stelian-Lucaci

Cont pentru donații:
RO 63 RNCB 00 82 04 41 79 13 00 01

BCR Sucursala Unirii

Biserica Sfântul Stelian – Lucaci, Str. Logofătul Udriște, nr. 6-8,sector 3, București

Orarul slujbelor

MIERCURI

- Taina Sfântului Maslu și Dezlegări - ora 18:00

VINERI

- Sfânta Liturghie - ora 8:30

- Acatistul Sfântului Stelian

și Cateheză - ora 17:00

SÂMBĂTĂ

- Sfânta Liturghie - ora 9:00

- Slujba Parastasului - ora 10:30

- Vecernia - ora 17:00

DUMINICĂ

- Utrenia și Sfânta Liturghie - ora 8:30

facebook:Biserica Lucaci

site: bisericasfantulstelian-lucaci.ro

Paroh,
Preot Dr. Andrei Zaiet

telefon: 0727.190.714

Preot slujitor

Ioan Dobrescu

telefon: 0746.019.974

Sprijiți construirea Catedralei Naționale!

LEI : RO53 RNCB 0075 0048 9503 0109

EUR: RO96 RNCB 0075 0048 9503 0111

USD: RO26 RNCB 0075 0048 9503 0110

Sucursala Sector 4, București

Postul și urcușul duhovnicesc în viața creștină

Printre zilele cele mai importante din cursul Anului Bisericesc avem și intervalul celor două săptămâni de post din luna august. Postul acesta este închinat Maicii Domnului. Ca orice act de înfrânare și jertfă, postul acesta ne pregătește pentru întâlnirea cu Dumnezeu, cu Maica Sa și cu toți sfinții. Comuniunea sfinților este zidită pe eforturi duhovnicești. Se tot vorbește în viețile sfinților despre luptele duhovnicești pe care le-au dus unii până la unirea cu Dumnezeu. Fără efort personal nu dobândim virtuți. Să reținem că a posti nu este similar cu a avea virtuți creștine. Postul în sine nu este o virtute, ci o chemare pentru toți creștinii, o cale de punere în firesc. Se observă nu doar o detoxifiere a trupului, ci mai ales a sufletului. Pentru a posti corect, creștinul trebuie mai întâi să gândească corect. Dacă nu suportă oamenii din jurul tău și vezi că uneori această stare de respingere a lor îți vine de la *înfometare*, adică de la post, înseamnă că nu putem vorbi despre o lucrare duhovnicească. Dacă postești, dar când mergi pe stradă ai gânduri necurate, gânduri de a păcătui și a face lucruri de care toți creștinii trebuie să se ferească, atunci efortul este zadarnic. Orice păcat începe printr-un gând, după cum observă Evagrie Ponticul. Deci este foarte important ca în eforturile duhovnicești pe care le facem să cerem de la Dumnezeu duhl discernerii, adică discernământul duhovnicesc în trăirea credinței.

Nu trebuie să repetăm, dar postul nu are rost, dacă nu facem bine. Există astăzi un duh al egoismului, al excluziunii și populismului în gândirea poporului nostru. Auzim de multe ori discuții în care se dezbat, de exemplu, plecările în vacanțe. Încep unii să spună, „mergem în Grecia, dar nu în cutare stațiune, că e plin de români.” Alte persoane vin în biserică și au tendința de a ocupa un loc în mod obsesiv, chiar căutând cearta cu cel sau cea care se așază în locul lui preferat.

Un alt aspect negativ este ieșirea din ascultarea față de preot, care este esențială în viața creștină. Trebuie să ascultăm de duhovnic, iar dacă în duminici și în alte zile mergem în alte biserici, trebuie să ne conformăm rânduielilor de acolo. Unde ne spovedim, acolo ar fi bine să ne și împărtășim. Unii duhovnici le spun fiilor duhovnicești să se împărtășească fără să aprindă o lumânare, ci să țină mâinile încrucișate la piept, ca în tradiția slavă. În alte bisericii, creștinii țin o lumânare în mâna stângă atunci când se împăratșesc. Ambele variante sunt corecte. Însă cel care aprinde lumânarea s-ar putea să gândească la cel care nu o face, că „încalcă o regulă”. Pot apărea diferențe între creștini, discuții și păcate săvârșite cu gândul, de aceea se recomandă ca toată grija față de suflet să se facă la duhovnicul care ne îndrumă. De asemenea, unii duhovnici recomandă o împărtășire mai deasă fiilor duhovnicești, alții rânduiesc un anumit interval. Putem spune același lucru, cel care se

Icona înmormântării lui Iisus Hristos, arătând pe Iisus învelit în pânză și însoțit de sfinți și îngeri.

împărtășește mai des, că așa i-a spus duhovnicul, trebuie să păstreze legătura cu duhovnicul în aceste momente importante.

Au fost cazuri când unii nu primeau dezlegare pentru a se împărtăși, dar mergeau în altă parte pentru a primi Sfânta Împărtășanie. Este mare greseală aceasta. Într-adevăr, nici preoții nu sunt vrednici de Sfânta Împărtășanie, care este foc și arde pe cei nevrednici. Însă mila lui Dumnezeu este mare și trebuie să avem nădejde în El. Preoții duhovnici, de cele mai multe ori, când nu sunt situații excepționale, le rânduiesc fiilor duhovnicești o perioadă de post, înainte și după ce primesc Sfânta Împărtășanie. Nimeni nu își poate socoti sieși o vreme de post, pocăință sau când să se împărtășească, fără dezlegarea de la duhovnic. O persoană normală, care are rațiune, s-ar putea întreba, de ce? Eu nu pot să postesc când vreau și să mă împărtășesc? Sigur că se poate, doar că trebuie să primim binecuvântarea duhovnicului. Acea carte cu istorioare duhovnicești, numită *Pateric*, cuprinde o serie de exemple cu oameni ce duceau o viață spirituală intensă, cum cădeau în pacate sau anumite patimi, atunci când nu ascultau de părintele duhovnicesc. Unii mergeau în pustie fără binecuvântare, iar diavolul îi ispătea atât de puternic, încât se întorceau în lume. Au fost și sunt cazuri în care unii care nu săvârșesc faptele credinței cu binecuvântare, să piardă toată „agoniseala” duhovnicească.

Există și exagerări. Persoane care se spovedesc foarte des, dar care nu dau rod. Se învârt în jurul unor „șabloane”, transformând lucrurile obișnuite în păcate. S-ar putea să ascundă în interior anumite păcate mai mari, dar nu le mărturisesc niciodată, fie din jenă, fie din alte convingeri, dar vin foarte des la duhovnic și vorbesc despre cât rău primesc ei de la alții. Apar

Icona înmormântării lui Iisus Hristos, arătând pe Iisus învelit în pânză și însoțit de sfinți și îngeri.

și întrebări inutile: „dacă am luat o frunză dintr-un copac din parc pentru copil la școală, nu-i păcat?” Și exemplele pot continua. Dar nu-și pun mulți întrebarea: oare pentru binele pe care trebuia să-l fac și nu l-am făcut, nu voi da socoteală cândva? Mulți nu-și dau seama că a fi creștin autentic nu înseamnă doar să nu faci rău, ci să faci bine, înainte de toate. Există observații justițiare la adresa credinței, când unii cred că Dumnezeu numără frunzele din copac pe care le-au luat sau zilele în care nu au postit, uitând că au trecut pe lângă săraci și i-au tratat superficial sau cu indiferență, uitând că și-au impus regulamente în fața unor preoți care nu sunt duhovnicii lor și multe altele pe care nu le socotesc și care pot să-i decadă din calitatea creștină.

Cele prezentate sunt repere și borne pentru cine vrea să caute desăvârșirea printr-o raportare corectă la regulamentele bisericești. Nu este o judecare a cuiva, nici o vădire a cuiva care ar fi făcut altfel decât trebuie. În toate bisericile vin și creștini buni, discreți, rugători, care nu se laudă cu binele pe care îl fac și cărora Dumnezeu le știe virtuțile. Dar dacă ele se fac publice, atunci omul pierde totul, prin lauda lumii. Și cele ascunse sunt la fel de primejdioase. Nu trebuie să ascundem în fața duhovnicului niciun păcat, ci să ne mărturisim în fața lui Hristos, Care tainic ascultă ce-i spunem duhovnicului.

În postul Adormirii Maicii Domnului ne pregătim pentru sărbătoarea cea mare a mutării Ei de pe pământ la cer, din moarte la viață. Biserica ne cheamă să fim uniți în rugăciune, la săvârșirea faptelor bune și în credință. Să facem totul cu binecuvântare, în ascultare și bună cuviință și așa vom dobândi mântuirea.

Preot Andrei-Mihai ZAIET	

Sfântul Ioan Iacob și dorul său de liniște și cer

Nevoința Sfântul Ioan Iacob, însoțită de asceză și înfrânare pe parcursul întregii sale vieți, ne conduce cu gândul că pustnicul nostru din deșertul Hozevei a căutat întotdeauna desăvârșita liniște. Viața sa curată, dorul după cer și dragostea față de credincioșii pentru care scria poezii și fragmente din Viețile Sfinților au rămas vii în amintirea tuturor celor care l-au cunoscut pe Sfântul Ioan. De mic copil era retras și jocurile copilărești nu îl atrăgeau. Rămas orfan de mamă și de tată, a înțeles din fragedă pruncie ce înseamnă suferința. Viața fără părinți și, mai târziu, fără bunica Maria care l-a crescut, l-a ajutat să se deprindă cu virtuțile pe care trebuie să le aibă un monah: postul, ascultarea, sărăcia, smerenia și rugăciunea. Aceste virtuți au încolțit în inima sa curată și au dus la primirea chipului îngereesc (la 8 aprilie 1936, la vârsta de 23 de ani). Mănăstirea Neamț, recunoscută pentru frumusețea slujbelor, avea să devină pentru Sfântul Ioan o „adevărată școală a evlaviei și a formării sale duhovnicești”. Ioan Iacob era preocupat de cititul cărților, dar și de grija față de bolnavi. Se ferea de ochii lumii, ascunzându-se ceasuri bune, fie în bibliotecă, fie slujind aproapelui în bolnița mănăstirii Neamț. Cât privește lupta și ostenelele sale, Sfântul Ioan le așternea în versuri: «La inimă durerea / A fost așa de grea, / Încât simțeam de-a pururi / Cum rana sângera. / Și rana asta veche / Abia s-a vindecat, / Când Domnul întru slujba / Cea sfântă m-a chemat!»

Chemarea spre slujirea lui Dumnezeu a aprins în inima tânărului monah și dorința arzătoare de a se închina la Sfintele Locuri. Abia aștepta ceasul și clipa în care avea să pășească pe Pământul Sfânt, unde S-a născut, a pățimit și a înviat Mântuitorul Iisus Hristos. Și de această dată, vorbește despre dorul sfânt în versuri: «Aș vrea Mormântul Tău, Stăpâne, / Să-l ud cu lacrimi de căință / Și tot cu lacrimi îmi rămâne / S-arăt a mea recunoștință. / Ajută-mi, Doamne, mai degrabă / Să-mi văd dorința împlinită / Să-mi port și eu pe-a Tale urme / Ființa mea slăbănogită.» Și, iată că, în anul 1936, își vede împlinită dorința de a merge în Țara Sfântă. Sfântul Ioan însoțit de doi părinți din Mănăstirea Neamț, după ce se închină la toate Sfintele Locuri și sărută Crucea Golgotei și Mormântul Domnului, rămâne peste iarnă, în Lavra Sfântului Sava cel Sfințit din pustul Iudeei. În această mănăstire, fericitul Ioan viețuiește timp de aproape zece ani, slujind ca paracliser, infirmier pentru cei bolnavi, dar și ca bibliotecar,

Lavra Sfântului Sava cel Sfințit

până când a fost chemat de Domnul la o altă slujire, în înutul unde a predicat și botezat Sfântul și marele Proroc Ioan Botezătorul. După cel de-al doilea război mondial, era nevoie de un preot la Schitul Românesc de la Iordan. Și, după cum dă mărturie actul său de hirotonie, pe 21 aprilie 1947 este hirotonit Diacon la Sfântul Mormânt și pe 28 aprilie este hirotonit Preot. La schitul de la Iordan, Cuviosul Ioan va stăreți cu vrednicie, în condiții foarte grele vreme de cinci ani. Ziua îi primea pe credincioși, munea în grădină, sub soarele arzător și în igrasia chinuitoare a Mării Moarte, iar noaptea se retrăgea în liniștea pustiei. În acest loc, sufletul său de poet se îndulcea cu frumusețea naturii, cu ciripitul păsărilor, dar și cu amintirea vieților sfinților care au trăit ascunși de lume în deșertul care se întinde de cealaltă parte a Iordanului. Contemplând pe Dumnezeu în singurătate, a compus poezia intitulată Flori de la Iordan, în care își exprimă dragostea pentru Creator și natura înconjurătoare: «De câte ori, Iordane Sfinte, / Pe malul tău am colindat, / Mă cuprindea un dor fierbinte / Să stau acolo nemișcat. / Să nu mai am de lume știre, / La malul apei viețuind, / S-aud a undei glăsuire / Și păsările ciripind. / S-aud în lunca cea bătrână / Cum sună vântul din pustie / Și firea toată cum îngână: / Treime Sfântă, Slavă Ție!...»

Sfântul Ioan a viețuit în Valea Iordanului, „având în suflet dor de liniște și cer”, așa cum spune și Acatistul său. Iar poeziile sale reprezintă expresia celei mai adânci simțiri a dorului după Dumnezeu. La schit însă, condițiile erau deosebit de aspre: pe de o parte iarna era grea, cu ploii și inundații, pe de altă parte războiul dintre evrei și arabi persista. Și mai erau și problemele de sănătate. Ca urmare, în noiembrie 1952, Sfântul Ioan Iacob hotărăște să părăsească schitul de la Iordan și se stabilește împreună cu Părintele Ioanichie în Sfânta Mănăstire Hozeva. După un an și jumătate, găsește locul potrivit de nevoință, o peșteră în pustiul Hozeva unde putea să fie „singur cu singurul Dumnezeu”. La Schitul închinat Sfintei Ana, Cuviosul Ioan se va nevoi timp de șapte ani și jumătate, răbdând frigul, foamea, setea, arșița (temperatura depășea frecvent 40 de grade), boala (suferea de anemie și de probleme stomacale) și lipsurile de tot felul și multe ispite. Măncarea lui era simplă, doar după-amiaza mânca pesmeți și stafide și foarte rar pâine proaspătă. Apa pe care o folosea provenea din pâraul Cherit sau din colectarea apei de ploaie.

Lavra Sfântului Gheorghe Hozevitul

Principala sa hrana era, însă, rugăciunea, vorbirea cu Dumnezeu. Pustnicul se îndestula în salașul său de Apa Vieții. Citea în fiecare zi Sfânta Scriptură și scrieri patristice, traducea din învățăturile Sfinților Părinți și compunea poezii, imnuri și tropare ale Sfinților pe care îi cinstea (Sfânta Maria Egipteanca, Sfântul Gherasim de la Iordan, Sfânta Maria Magdalena și alți Sfinți). Sfânta Liturghie o săvârșea în peștera învecinată, a Sfintei Ana, având ca psalt pe monahul Pavel din Cipru. La praznicele împărătești și cele închinate Maicii Domnului urca la Mănăstirea Sfântului Gheorghe Hozevitul și lua parte la Sfânta Liturghie, mânca împreună cu Părinții, iar apoi se întorcea la peșteră. Plin de harul lui Dumnezeu, afierositul schimonah găsea tainice frumuseți chiar și în această pustie. Asemenea sfinților din Pateric, Cuviosul Ioan se simțea solidar cu întreaga creație a lui Dumnezeu. Iubea păsările din pustie, după cum și ele îl iubeau pe el. Turturile și porumbeii îl vizitau adesea, iar Cuviosul Ioan vedea în gîngașele păsărele „icoana nevinovăției”, pe care o dorea oglindită și în ființa sa scriind astfel: «Zilele de iarnă, / Cu cer posomorât, / Doar murmurul de ape / Îmi ține de urât. / Iar vara pe căldură, / Când nimeni nu mai vine, / O biată turturică / Se uită jos, la mine. / În preajma mea se joacă / Frumoșii porumbei / Voind, parcă, să-mi zică / Să merg să joc cu ei. / Privind la ei acuma, / Îmi pare că învie / Cea mult nevinovată / A mea copilărie / ...Ah, cum aș vrea acuma / Să fiu netulburat, / Ca porumbelul gîngaș / Și preanevinovat.»

Cuviosul Ioan și-a cunoscut dinainte sfârșitul și a lăsat scris de mână, pe peretele peșterii unde stătea culcat pe o rogojină, data trecerii sale la cele veșnice: 5 august 1960. Avea numai 47 de ani, dintre care 24 de ani petrecuți la Locurile Sfinte. Douăzeci de ani mai târziu, sfintele moaște ale Sfântului Ioan Iacob Românul s-au aflat întregi și răspândind bună mireasmă, iar ulterior au fost aduse și așezate la loc de cinste în Mănăstirea Sfântului Gheorghe Hozevitul. În încheiere, citând din versurile sale, să-i spunem și noi cu evlavie și mulțumire Sfântului Ioan: În toată vremea vieții noastre / Noi nicidecum nu te uităm / Și pentru veșnica odihnă / Întotdeauna ne rugăm. / Când va suna și ceasul nostru / Să punem traiului sfârșit, / Atunci să fii cu noi, Părinte, / De-a pururea nedespărțit! (Hozeva, 31 decembrie 1959)

Denisa BĂRBULESCU

Evenimente

MARȚI 6 august - Schimbarea la Față a Domnului - ora 8:30 - Utrenia și Sfânta Liturghie.

MIERCURI 14 august - ora 18:00 - Slujba Prohodului Adormirii Maicii Domnului.

JOI 15 august - Adormirea Maicii Domnului - ora 8:30 - Utrenia și Sfânta Liturghie.

JOI 29 august - Tăierea Capului Sfântului Proroc Ioan Botezătorul - ora 8:30 - Utrenia și Sfânta Liturghie.